

Onderwerp : Nationaal wettelijk kader voor gepaste zorgvuldigheid van bedrijven

Wij, ondertekenende bedrijven, spreken onze steun uit voor een nationaal wettelijk kader voor verplichte gepaste zorgvuldigheid (due diligence) van bedrijven op het vlak van mensenrechten en milieu.

De ambitie om een positieve bijdrage te leveren

Belgische bedrijven leveren een belangrijke bijdrage aan internationale ontwikkeling en grote sectoren van onze economie zijn afhankelijk van de invoer van grondstoffen. Een groeiend aantal Belgische ondernemingen zet zich ook in om een positieve rol te spelen en zo bij te dragen aan de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties (Agenda 2030). Sinds 2016 hebben een aantal onder hen het Belgisch SDG Charter ondertekend en zich geëngageerd om samen te werken met andere actoren zoals NGO's en overheden om de SDGs te realiseren.

Ondanks deze sterke ambities van vele bedrijven, is het ook een gegeven dat **veel bedrijven nog steeds, rechtstreeks en onrechtstreeks, een negatieve impact hebben op mens en milieu.**

Volgens de ILO zijn wereldwijd naar schatting 45,8 miljoen volwassenen het slachtoffer van moderne slavernij. 150 miljoen kinderen werken illegaal waarvan 73 miljoen in gevaarlijke omstandigheden. De productie van landbouwgrondstoffen zoals palmolie, cacao en koffie of het verven van stoffen in de textielindustrie kan leiden tot ernstige milieuschade of zelfs tot schending van de mensenrechten in de landen van herkomst.

De uitdaging is bijzonder complex en het is duidelijk dat **individuele vrijwillige initiatieven alleen niet kunnen volstaan** om een economisch model te installeren dat mens en planeet respecteert. Als bedrijven zijn wij dan ook voorstander van een wettelijk kader als onderdeel van een weloverwogen mix van maatregelen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. **Het bedrijfsleven en de overheid moeten samen hun verantwoordelijkheid nemen.**

Een wettelijk kader verduidelijkt de norm

Een wettelijk kader verduidelijkt de norm en de te volgen regels en zou bedrijven moeten verplichten te doen wat de overheden al van hen verlangen, namelijk: in overeenstemming met de richtlijnen van de Verenigde Naties voor het bedrijfsleven en de mensenrechten gepaste zorgvuldigheid toepassen in hun volledige keten en, in verhouding tot de omvang van het bedrijf, de mogelijke negatieve impact en de positie in de keten, investeren in het voorkomen en oplossen van mensenrechtenschendingen en milieuschade. **Toonaangevende Belgische bedrijven laten nu al zien dat dit mogelijk is.**

Het actief identificeren, voorkomen en bestrijden van mensenrechten- en milieuschendingen in internationale ketens brengt kosten en investeringen met zich mee. **Wetgeving biedt eveneens de juiste prikkels, beloont inspanningen en creëert eerlijke concurrentie tussen bedrijven.**

Een ambitieuze Belgische aanpak

Een aantal (buur)landen hebben reeds wetten aangenomen of zijn bezig met het opstellen van wetgeving. **Via hun nationale wetgeving verzetten deze landen zich tegen freeriders en oneerlijke concurrentie** en creëren ze een gelijk speelveld om mensenrechtenschendingen en milieuschade in productieketens tegen te gaan.

Op 29 april 2020 kondigde de Europese commissaris voor Justitie, Didier Reynders, aan dat de Europese Unie van plan is om tegen 2021 een eerste wetgevingsvoorstel op te stellen voor verplichte gepaste zorgvuldigheid (due diligence) op vlak van mensenrechten en milieu.

Met een ambitieuze nationale wetgeving ondersteunt België het belang van dit Europese initiatief en als een koploper kan de Europese aanpak mee vorm geven. Een Belgische wet geeft Belgische bedrijven ook de juiste impuls om, anticiperend op de implementatie van een EU-regelgeving, de bedrijfsvoering klaar te stomen en zo een voorsprong te nemen op een Europese markt waar beleidsmakers, consumenten en investeerders de verwachtingen op vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen aanscherpen.

Wij stellen dan ook voor **een werkgroep of comité op te richten dat representatief is voor de Belgische samenleving om een juridisch kader te helpen ontwikkelen** dat zinvol is en resultaten oplevert.

Internationaal zakendoen met respect voor de mensenrechten en het milieu moet de norm zijn. **Met wetgeving als onderdeel van een goed doordacht beleid bepaalt u die norm.**

De ondertekenaars

